

Verenigingen Voor Verkeersveiligheid

REFLECTIEDAG OP 15 JUNI DEED VERENIGINGEN NADENKEN OVER VERKEERSVEILIGHEID

Hoe kunnen verenigingen het thema verkeersveiligheid integreren in hun werking? Dat was het uitgangspunt van de tweede reflectiedag Verenigingen Voor Verkeersveiligheid, die op 15 juni plaatsvond in het Cultuurcentrum van Mechelen. In de schaduw van de Sint-Romboutstoren reflecteerden afgevaardigden van verenigingen, koepels, steunpunten en lokale ambtenaren over het actuele thema ... al dan niet met een fluohesje om de schouders.

In 2009 organiseerde de Verenigde Verenigingen de eerste reflectiedag rond verkeersveiligheid binnen het verenigingsleven. De voornaamste conclusies: Vlaamse mobiliteitsverenigingen zijn op zoek naar een breder draagvlak, en het verenigingsleven zoekt ondersteuning om te werken rond verkeersveiligheid. De resultaten van deze reflectiedag leidden tot de opstart van het project Verenigingen Voor Verkeersveiligheid begin dit jaar. Met de tweede reflectiedag in juni wilden we concreter ingaan op wat verenigingen allemaal kunnen doen om de verkeersveiligheid binnen hun werking te verhogen en te stimuleren. De deelnemers kregen een antwoord op courante vragen rond verkeersveiligheid en konden meedenken over toegankelijke actiemodellen.

Aansprakelijkheid, carpoolen en fietsen in groep

Verkeersveiligheid, het is geen thema waar je in vijf zinnen mee rond bent. Ook het verenigingsleven ervaart verkeer op verschillende manieren, gaande van groepen die een fietstocht ondernemen tot ouders die kinderen met de wagen naar een sportwedstrijd vervoeren. Het eerste deel

van de reflectiedag zocht een antwoord op veel voorkomende vragen rond verkeersveiligheid. De Fietsersbond zette de belangrijkste regels voor fietsen in groep op een rijtje en gaf met enkele praktijkvoorbeelden aan hoe koepels kunnen werken rond fietsen en verkeersveiligheid. Taxistop gaf een uiteenzetting over duurzame mobiliteit en legde uit hoe verenigingen concepten als autodelen of carpoolen kunnen integreren in hun werking. Een verzekeringsexpert kaartte de poot van verzekeringen en aansprakelijkheid aan, een thema waarover nog steeds heel wat vragen en onduidelijkheid blijven bestaan. Wat een vereniging kan doen wanneer er toch een ongeval gebeurt met een lid, werd duidelijk tijdens de uiteenzetting van Rondpunt.

Glaasje op? Rijd eens op een moto!

De politie van Mechelen zorgde voor de interactieve noot. Tijdens de middagpauze konden de deelnemers via promillebrillen en een speciale motorfiets het effect van alcohol testen op het rijgedrag. Was de voormiddag eerder theoretisch en informatief, dan stond de namiddag in het teken van actieve brainstorming. Tijdens verschillende workshops

inhoud

Reflectiedag verenigingen voor verkeersveiligheid ...	1-2
Autopia zoekt 1500 autodelers ...	2
Kiezen voor mobiliteit ...	3
Aardig-op-weg-week ...	4
Heen-en-weer-week ...	5
De file voorbij ...	6
30e fietspunt geopend ...	7
Winkel ...	7
Opiniestuk ...	8

Komimo vzw

Kasteellaan 349a, 9000 Gent
T: 09 331 59 10 - F: 09 331 59 18
contact@komimo.be - www.komimo.be

De Koepel Milieu en Mobiliteit is een overlegforum tussen Vlaamse milieu- en mobiliteitsverenigingen en de drijvende kracht achter twee grote sensibilisatiecampagnes voor duurzame mobiliteit.
Volgende organisaties maken deel uit van Komimo:

Autopia vzw

T: 09 242 32 75 - F: 09 242 32 29
autopia@autodelen.net - www.autodelen.net

Bblv vzw (bond beter leefmilieu vlaanderen)

T: 02 282 17 20 - F: 02 230 53 89
info@bblv.be - www.bondbeterleefmilieu.be

TreinTramBus

T: 09 223 86 12 - F: 09 233 97 29
info@treintramabus.be - www.treintramabus.be

FIETSenWERK vzw

T: 03 475 27 93 - F: 03 218 15 85
info@fietsenwerk.be - www.fietsenwerk.be

Fietsersbond vzw

T: 03 231 92 95 - F: 03 231 45 79
info@fietsersbond.be - www.fietsersbond.be

Mobiel 21 vzw

T: 016 23 94 65 - F: 016 29 02 10
info@mobiel21.be - www.mobiel21.be

Taxistop vzw

T: 070 22 22 92 - F: 09 242 32 19
info@taxistop.be - www.taxistop.be

Trage wegen vzw

T: 09 331 59 20 - F: 09 331 58 18
info@tragewegen.be - www.tragewegen.be

Voetgangersbeweging vzw

T: 015 30 80 40 - F: 015 30 80 49
info@voetgangersbeweging.be
www.voetgangersbeweging.be

werkten de deelnemers concrete actiemodellen uit om verkeersveiligheid te verhogen en groepen te sensibiliseren. De workshops behandelden thema's als activiteiten op de openbare weg, verkeersveiligheid rond het verenigingslokaal en duurzame mobiliteit. Het Rode Kruis zorgde voor het doeaspect, met een workshop rond Eerste Hulp Bij Ongevallen.

Een uitgebreid verslag en de presentaties van de sprekers zijn te lezen op www.verenigingen-voor-verkeersveiligheid.be

Pilootproject senioren

In samenspraak met de verschillende seniorenkoepels is er voor gekozen om in het najaar een verkeersveiligheidsbeurs te organiseren. Deze beurs zal zich richten op bestuurders van lokale seniorenverenigingen en lokale ambtenaren. Ze kunnen er kennis maken met het aanbod aan verkeersveiligheidsinitiatieven die gericht zijn op senioren en hun verenigingen.

Wat kan u er verwachten?

- Informatiestanden van de mobiliteitsorganisaties zoals de Fietsersbond, Mobiel 21 en de Voetgangersbeweging, die hun aanbod voor senioren voorstellen.
- Lezingen over het thema verkeersveiligheid bij senioren
- Informatiestanden over de mogelijkheden van het openbaar vervoer en van alternatieve vervoersmogelijkheden voor de eigen auto of fiets.
- Doelparcours begeleid door ervaren instructeurs.

WEBSITE VERENIGINGEN VOOR VERKEERSVEILIGHEID (INTER)ACTIEF

Als vereniging je weg vinden in het informatieaanbod rond verkeersveiligheid en mobiliteit is niet vanzelfsprekend. Daarom wordt alle informatie hierover verzameld op de vernieuwde website www.verenigingen-voor-verkeersveiligheid.be. Verenigingen vinden hier informatie over het bestaande aanbod rond verkeersveiligheid en mobiliteit. Daarnaast worden er antwoorden gegeven op vragen als "Waar moet ik op letten als ik een fietstocht maak met mijn vereniging?", "Hoe kan ik als buurtvereniging een speelstraat inrichten?" of "Hoe ga ik om met de pers na een verkeersongeval in de vereniging?".

De website wil een platform bieden aan de verenigingen om ideeën uit te wisselen rond verkeersveiligheidsacties. Ze zullen de mogelijkheid hebben om hun eigen projecten voor te stellen en die van andere verenigingen te raadplegen. Op die manier kan er bruikbaar materiaal worden uitgewisseld. Ook kant-en-klare actiemodellen worden ter beschikking gesteld, flyers, affiches, persteksten en brieven naar overheden. Je vindt er tips rond subsidiëringmogelijkheden en inspraakkanalen. Kortom, alles wat een vereniging nodig heeft om op een snelle en efficiënte manier bezig te zijn met verkeersveiligheid.

De volgende twee maanden zal de informatie op de website worden aangevuld, maar de website staat nu al klaar voor een intensief en interactief gebruik.

Verenigingen kunnen voorbeelden van gerealiseerde of geplande leuke acties rond verkeersveiligheid, invoeren op de website. Ook mobiliteitsorganisaties kunnen hun aanbod voor verenigingen invoeren.

Info: www.verenigingen-voor-verkeersveiligheid.be

AUTOPIA MIKT OP 1500 AUTODELERS!

Sinds 11 mei startte Autopia, het Vlaams steunpunt voor particulier autodelen de wedstrijd: Deel en win! Op die manier wil de organisatie eind dit jaar 1.500 huishoudens registreren die een auto delen met burens, kennissen en vrienden. Om autodelers te overtuigen deel te nemen en zich te registreren werd de vernieuwde website gelanceerd. De twee speerpunten zijn ongetwijfeld de voordeelcalculator waarbij je berekent hoeveel je kan besparen door te autodelen en het vernieuwde interactieve vraag en aanbod. Hiermee ontpopt de website zich als het instrument bij uitstek om particulier autodelen eenvoudig en correct te organiseren.

Autodelen is een systeem waarbij meerdere mensen om beurten gebruik maken van één of meer-

dere gezamenlijke auto's. Autopia is het Vlaams steunpunt voor alle particulier autodelers en bezit een uitgebreide expertise in het opzetten en ondersteunen van particuliere autodeelgroepen. Autopia maakt zich sterk dat reeds vele mensen een auto delen zonder dat zij gekend zijn bij de organisatie of de overheid. Met de wedstrijd "Deel en win" wil ze net die groep van particuliere autodelers leren kennen zodat er een meer realistisch beeld is van het Vlaamse autodeelandschap.

Via het vernieuwde aanbod op de website wil Autopia zo vlug mogelijk meer dan 1500 particuliere autodelers kennen. Op dit moment heeft de organisatie 750 betalende leden, verspreid over 81 particuliere autodeelgroepen. De gemiddelde grootte van een groep varieert tussen een drie à acht personen die één à twee wagens delen. Met de wedstrijd "Deel en win!" wil Autopia dit aantal dus verdubbelen. Om twijfelende mensen over de streep te trekken wordt een resem aan prijzen uitgedeeld met als blikvanger een gratis aangepaste autodeelverzekering voor 1 jaar.

Op de vernieuwde website kan iedereen een eigen gratis autodeelaccount aanmaken. Via deze account kan je andere autodelers zoeken, een autodeelgroep oprichten, lid worden, enz... Op de nieuwe website kan iedereen bovendien meteen uitzoeken of autodelen iets voor hem of haar is en met de voordeelcalculator berekenen ze hoeveel werkelijk kan bespaard worden met autodelen. Bovendien kunnen kandidaat autodelers elkaar in één oogopslag vinden op de interactieve zoekkaart "Vraag en aanbod".

Info: www.autodelen.net

FEDERALE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

13 JUNI 2010

De verkiezingen zijn net voorbij, het geschikte ogenblik om je af te vragen of je wel op de "juiste" gestemd hebt. Daarom legden we de verkiezingsprogramma's van een aantal Vlaamse politieke partijen naast elkaar en vergeleken we wat er al dan niet over (duurzame) mobiliteit vooropgesteld werd. Op basis daarvan toetsten we de programma's af aan ons eigen Komimo-memorandum en gaven we de programma's een beoordeling:

- Toepassing van het STOP-principe, ook in de fiscaliteit. Dat wil zeggen niet enkel beleidsmaatregelen met betrekking tot autoverkeer, maar ook openbaar vervoer, fietsers en voetgangers aan bod laten komen. Vooral de laatste twee ontbreken bij veel politieke partijen.
- Een sociale, ecologische en economische benadering van mobiliteit. Veel politieke partijen beperken zich tot het economische aspect van mobiliteit.
- Volgende topics werden door Komimo aangehaald als belangrijk: toegankelijkheid, intermodaliteit, verkeersveiligheid, integratie van tarieven openbaar vervoer, zinvol omgaan met ecologie, vermijden van niet-noodzakelijke automobiliteit.

Een volledig overzicht van het mobiliteitsluik van de verkiezingsprogramma's vindt u op onze website: www.komimo.be/content/federale-verkiezingsprogramma's-13-juni-2010, als u het nog eens wil nalezen.

Beoordelingen →

1. Vlaams Belang - Beoordeling: 3/10

Het Vlaams Belang pleit voor een volledige overheveling van de bevoegdheden inzake mobiliteit, justitie en fiscaliteit naar de gewesten. Er wordt ook aandacht besteed aan duurzaamheid, waarbij de focus van elektrische wagens verlegd wordt naar wagens op CNG en waterstof. Stappers, trappers en openbaar vervoer hebben nog geen plaatsje gekregen in dit programma.

3. Lijst Dedecker - Beoordeling: 0/10

In een zeer kort verkiezingsprogramma wordt (in aan-deel) behoorlijk wat aandacht aan mobiliteit besteed. De aangehaalde topics (verbreding Brussels Ring, spitsstroken, afstellen van verkeerslichten en aanleggen van missing links) zijn echter stuk voor stuk gewestelijke en geen federale bevoegdheden. Het wordt ook tijd dat LDD gaat beseffen dat mobiliteit niet unimodaal is: voetgangers, fietsers en openbaar vervoer verdienen een plaats in het programma.

4. Open Vld - Beoordeling: 3/10

Open Vld vraagt een minimale dienstverlening bij stakingen in sommige sectoren (zoals bij de NMBS en De Lijn). Op het gebied van verkeersveiligheid onderschrijft de Open Vld het charter van de tweede Staten-Generaal voor Verkeersveiligheid. De enige plaats waar voetgangers en fietsers vermeld worden, is als slachtoffer van verkeersongevallen, het leeuwendeel van de aandacht gaat opnieuw naar automobiliteit.

9. CD&V - Beoordeling: 6/10

De CD&V stelt de verkeersveiligheid in België rooskleurig voor: "Het aantal verkeersdoden op onze wegen is nog nooit zo laag geweest." Historisch klopt dit niet: voor het autotijdperk waren er minder verkeersdoden dan nu. Daarnaast is de evolutie van het aantal verkeersdoden veel minder positief dan het beleid zichzelf opgelegd heeft. Voor voetgangers en fietsers blijven de beleidsvoornemens beperkt tot 'het promoten van fluohesjes'. In het hoofdstuk over overheidsbedrijven wordt aandacht besteed aan toegankelijkheid, intermodaliteit en de integratie van de tarieven.

10. sp.a - Beoordeling: 7/10

Uitgangspunt voor de sp.a is de verkeersveiligheid. Het aantal verkeersdoden moet dalen. Specifieke topics zijn vrachtwagens, overdreven snelheid, alcohol- en drugsgebruik. Zowel voor goederen- als personenvervoer wordt een multimodale benadering bepleit. De NMBS is een belangrijk aandachtspunt: meer (o.a. spoornacht) en stiptere treinen, met betere informatie en een eengemaakt vervoerbewijs. Daarenboven moet het federaal (spoor)beleid afgestemd worden op Vlaamse strategische plannen (Mobiliteitsplan Vlaanderen en Mobiliteitsvisie 2020).

11. N-VA - Beoordeling: 3/10

De N-VA kadert het volledige mobiliteitsbeleid in het regionaliseren van de bevoegdheden. Duurzaamheid komt vooral aan bod als het over goederenvervoer gaat: comodaliteit wordt als basisprincipe naar voor geschoven. Over personenvervoer wordt ontstellend weinig gezegd en al zeker niet over voetgangers, fietsers of openbaar vervoer.

13. Groen! - Beoordeling: 9/10

Groen! heeft een uitvoerig programma inzake mobiliteit en verkeersveiligheid. Het leunt ook zeer nauw aan bij het memorandum van Komimo. Het STOP-principe krijgt een belangrijke plaats in het programma, waarbij het ook toegepast wordt bij de hervorming van mobiliteitsgerelateerde belastingen. Het enige minpuntje is dat de hoge graad van ambitie de haalbaarheid in de weg zal staan.

PVDA+ - Beoordeling: 5/10

Het verkiezingsprogramma van PVDA+ is ook het vermelden waard, er wordt vooral veel aandacht besteed aan de kwaliteit van het openbaar vervoer.

Aardig-op-weg-week van 16 tot en met 22 september

Zet je kinderen op de goede weg

De toenemende verkeersdruk zorgt ervoor dat jonge kinderen minder snel zelfstandig mobiel worden. Ouders baren zich terecht zorgen om de verkeersveiligheid en verkiezen daarom meestal om hun kroost met de auto naar school, jeugdwerking of sportclub te brengen. Zo dragen zij op hun beurt bij aan de verkeersdruk, een vicieuze cirkel. Bovendien, zo bleek uit onderzoek, kopiëren kinderen het gedrag van hun ouders, ook als het op verkeer aankomt. Ouders die bewuster met de auto omspringen, zullen die gewoonte ook doorgeven aan hun kinderen.

‘Zet je kinderen op de goede weg’ is het motto van de Aardig-op-weg-week. Gemeenten, scholen, buurtbewoners en verenigingen zetten met honderden acties de voordelen van milieuvriendelijke mobiliteit voor kinderen in de kijker. Succesvolle acties als de Strapdag en de Autovrije Zondag zullen ook nu niet ontbreken. Maar de campagneorganisatoren verleiden ook met nieuwe en uitdagende acties. Een overzicht.

Autodelen? Kinderspel!

Autodelen, waarbij burens, vrienden of familie met elkaar afspraken maken voor het gebruik van één auto, is niet zo bekend. Nochtans is dit een budgetvriendelijke oplossing. Een wagen staat gemiddeld 95% van de tijd stil en kan via autodelen een pak beter benut worden.

© Istock

Van 8 tot en met 22 september kunnen gezinnen en individuen autodelen uittesten. Iedereen wordt met raad en daad bijgestaan door autodeelmeesters die een speciale opleiding genoten voor dit project. Ook gemeenten kunnen deze actie ondersteunen en promoten bij hun bewoners. Zij weten immers in welke wijken en buurten autodelen een succes kan

worden. Inschrijven als gezin, individu of gemeente kan via www.aardig-op-weg-week.be. Naast materiële en inhoudelijke ondersteuning is er ook een mooie prijzenpot.

Fiets(je) vaardig

Kinderen actiever en zelfstandiger laten deelnemen aan het verkeer, ook dat is een doelstelling van de Aardig-op-weg-week. Maar als ouder begin je er niet zomaar aan. Waar moet je op letten in het verkeer? Hoe breng je de tips en verkeersregels op een goede manier over naar je kinderen? Wat moet je weten over een goede fiets? Tijdens het weekend van 18 en 19 september zijn er op maar liefst 18 plaatsen workshops voor ouders en kinderen. Daar krijg je een antwoord op al je vragen en doe je samen met de kinderen spel-

tjes om de fietsvaardigheid te verbeteren. Vanaf 1 juli kan je je inschrijven voor de workshops.

Tweemaal autovrij

Die vaardigheden kan je al meteen in praktijk brengen tijdens de Autovrije Zondag en de Strapdag, twee hoogdagen van de Aardig-op-weg-week. Op 19 september worden straten, pleinen en centra het autovrij decor voor een waaier aan activiteiten. Feest voor fietsers en voetgangers en heel wat extra bewegingsruimte voor kinderen. Steden als Antwerpen, Brugge, Gent, Lier, Mechelen en Brussel zijn alvast van de partij, aangevuld met een twintigtal andere buurten en gemeenten. Zowel buurtbewoners als gemeenten kunnen zich inschrijven voor deze actie en krijgen ondersteuning in de vorm van een gratis materialenpakket en begeleiding.

© Mechelen

© Octopus Roeselare

De Strapdag, een autovrije schooldag op 22 september, zorgt voor een spetterende afsluiter van de Aardig-op-weg-week. Honderden basisscholen roepen leerlingen, ouders en leerkrachten op om te voet of met de fiets naar school te komen. Heel wat scholen vragen een autovrije schoolstraat aan en krijgen zo meer plaats voor verkeersactiviteiten, spelletjes of een picknick op straat. Het vijfjarig bestaan van de 'zone 30' in schoolomgevingen maakt van deze derde Strapdag een echte feesteditie! Zowel scholen als gemeenten kunnen inschrijven en rekenen op een materiële ondersteuning.

Kinderdromen in vervulling

Kinderen hebben zo hun eigen dromen. Milieuvriendelijke mobiliteit kan daar een rol in spelen. Een uitstekend uithoudingsvermogen door veel te fietsen, een stel sterke benen door regelmatig te stappen, meer zelfstandigheid door de bus te gebruiken of gewoon een eigen steentje kunnen bijdragen aan het milieu. De Dromenwijzer, een knutselpakket waarmee kinderen zelf aan de slag gaan, helpt hen met de voordelen die ze zelf uit duurzame mobiliteit kunnen halen te verduidelijken. De Aardig-op-weg-week lanceert ook een ideeënwedstrijd. De vraag is eenvoudig: 'Hoe krijgen we minder auto's in het verkeer?' Het antwoord kan een tekstje of een tekening zijn. Inzending kunnen per klas of individueel. De mooiste of origineelste inzendingen kunnen rekenen op een leuke prijs.

Je gemeente verdient een ster!

De online sterrenkaart op www.aardig-op-weg-week.be geraakt al aardig gevuld. Telkens er een inschrijving voor een actie binnenloopt, komt er een ster bij in de gemeente waar de actie plaatsvindt. De campagneagenda geeft de details van alle acties weer. Komimo reikt opnieuw een Aardig-op-weg-trofee uit aan die gemeenten die met eigen initiatieven of met een efficiënte ondersteuning van lokale acties, de Aardig-op-weg-week succesvol voeren. Alle deelnemers maken kans op prijzen.

Alle informatie over de Aardig-op-weg-week, inschrijvingen en de campagneagenda is te vinden op www.aardig-op-weg-week.be. Je kan ook de brochure aanvragen via Komimo vzw. **Opgelet:** voor de Autovrije Zondag en de Strapdag zijn de inschrijvingen officieel afgesloten. Neem snel contact op met de Mobiel 21 en de Voetgangersbeweging indien je nog wenst deel te nemen.

Wij zijn benieuwd hoe gezinnen met kinderen jonger dan 18 jaar hun mobiliteit organiseren. Heb jij zo'n gezin, doe dan mee aan de enquête op www.aardig-op-weg-week.be.

Heen-en-weer-week beloonde duurzame vrijetijdsverplaatsingen.

HEEN-EN-WEER-WEEK
VARIEER IN HET VERKEER.BE

Tijdens de Heen-en-weer-week organiseerde Komimo een veertigtal acties om mensen er toe aan te zetten zich ook na de werkuren duurzaam te verplaatsen. Attracties en toeristische bestemmingen beloonden hun bezoekers die op milieuvriendelijke wijze kwamen, er vonden geanimeerde Groene Halteacties plaats en in Gent werden de duurzame citytrippers verwend met kortingsacties bij diverse handelszaken. Sportieve festivalgangers konden tot slot aansluiten bij een van de zes begeleide fietstochten naar Mano Mundo in Boom, waar ze onder de muzikale begeleiding van het Fietsharmonisch Orkest een warm welkom kregen.

© Yelpphoto.be

Ook de volgende jaren zal de Heen-en-weer-week in het teken van duurzaam recreatief verkeer staan. Naast wervende acties willen de campagneorganisatoren ook uitbaters van attracties en bestemming blijven stimuleren om hun duurzame bereikbaarheid te verbeteren. Vier van die bestemmingen kregen al advies om hun fietsvriendelijkheid op een hoger niveau te tillen. Op basis van een rapport en verkennend onderzoek formuleerden we een aantal beleidsaanbevelingen met betrekking tot vrijetijdsverkeer die ook de volgende edities van kracht blijven: betere cijfers en onderzoek, een integrale aanpak voor het realiseren van een modal shift, een mobiliteitstoets bij de inplanting van recreatieve bestemmingen, blijvend sensibiliseren van recreatieve bestemmingen en van de consument.

Het rapport 'Recreatief verkeer in Vlaanderen' is te downloaden via www.komimo.be en www.heen-en-weer-week.be.

De Heen-en-weer-week en de Aardig-op-weg-week 2010 zijn een initiatief van Komimo en Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits met de steun van de Vlaamse overheid, De Lijn en de NMBS.

“De file voorbij”, het nieuwe boek van Kris Peeters

Kris Peeters, iedereen kent de naam wel. Velen denken aan de Vlaamse minister-president, wij denken dan aan de baanbrekende mobiliteitsdeskundige. Op 27 mei kwam “onze” Kris Peeters afgezakt naar Gent om zijn nieuwe boek “De file voorbij” voor te stellen aan een 30-tal geïnteresseerde toehoorders.

Het impliciete autodenken

De automobiel is met grote voorsprong het minst efficiënte vervoersmiddel, zowel op het vlak van ruimtebeslag, energieverbruik als kosten. Volgens Kris haalt de auto ‘well to wheel’ een energierendement van amper 1% (en over de volledige “levens”-cyclus bekeken is dit nog minder). Toch is een maatschappij zonder auto’s voor de meesten ondenkbaar. Onbewust gaan we de hele wereld vanuit het standpunt van de auto bekijken, geïllustreerd door de cover van het boek: de fles van Wittgenstein.

De wagen als wapen

Als een vrouw haar man de kop inslaat met een strijkijzer, is er niemand die het strijkijzer als wapen gaat beschouwen. Er is dan ook niemand die het strijkijzer zodanig gaat ontwerpen (wat zwaarder, meer aërodynamisch) dat het een functioneel moordwapen wordt. Voor de auto gebeurt het wel: hij wordt altijd maar breder, zwaarder en krijgt meer vermogen. In een land met een maximale snelheid van 120 km/u, rijden de wagens veel sneller. De compatibiliteit is helemaal zoek: tientonniers, SUV’s, stadswagentjes, maar ook fietsers en voetgangers (volgens Kris geen ‘zwakke’, maar ‘verzwakte’ weggebruikers) delen dezelfde open-

bare weg. 50 km/u lijkt inderdaad ontstellend traag in een wagen waar 220 km/u op de teller staat, maar in veel gevallen is het toch al te snel.

Verkeersdoden ten gevolge van automobiteit worden als inherent aan mobiliteitssysteem beschouwd, niets meer dan “collateral damage”. Dat werd nog maar eens geïllustreerd door de treinramp in Buizingen: 17 doden, een nationale ramp en het land stond op zijn kop. Met 980 verkeersdoden geraamd voor 2009, wil dat zeggen: elke week een Buizingen.

De parade van de paraplu’s: de disclaimercultuur

De autoconstructeurs beseffen wel dat hun product geen speelgoed is. Wie de handleiding van zijn vierwieler zou lezen, merkt dat wel: de ene waarschuwing volgt de andere op...

Chauffeurs wijzen met de vinger naar de wegbeheerders: putten in de weg maken het gevaarlijk rijden. Om hun verantwoordelijkheid te vermijden gaan die wegbeheerders dan maar extra bordjes plaatsen (als voormalig schepen van mobiliteit heeft Kris zich daar naar eigen zeggen ook aan bezondigd).

Van forecasting naar backcasting

Nog zo’n voorbeeld van verantwoordelijkheid afschuiven zijn de verkeersmodellen: prachtig toch als zo’n beleidsverantwoordelijke beweert: “voor mij hoeft het niet, maar volgens de simulatie is het noodzakelijk” (waarmee hij meteen alle verantwoordelijkheid voor de ingebrachte parameters negeert). In plaats van aan forecasting te blijven doen (“tegen 2020 staat er

500 kilometer file”) doen we beter aan backcasting (“tegen 2020 hebben openbaar vervoer en fiets een aandeel van 80%”). Ons wegennet blijven uitbreiden om meer autoverkeer te kunnen slikken is nefast: de architect die een gebouw ontwerpt met een prominente liftenhal en een verborgen trappenhal weet dat hij het gebruik van die liften aanmoedigt. Als hij de trap een centrale plaats geeft, gaan veel meer mensen die trap gebruiken. Dat is ook op mobiliteit van toepassing.

Het STOP-principe wordt door elke mobiliteitsdeskundige beleeden, maar in werkelijkheid wordt het eerder als P+(O)+(T)+(S)-principe toegepast: de auto blijft als koekoek de andere modi verdringen.

We hadden nog veel langer kunnen luisteren naar Kris, maar de NMBS legde ons een einduur op. Kris werd nog even bestormd en verkocht in een mum van tijd zijn voorraadje boeken uit. Voor wie het nog niet zou gelezen hebben: dit is alvast een aanrader!

OPENING DERTIGSTE FIETSPUNT

Op donderdag 20 mei vond de officiële opening van het fietspunt in Zottegem plaats. Een dubbele reden tot feesten: Zottegem is immers de dertigste locatie die toetreedt tot het fietspuntenetwerk dat in 2007 uit de grond gestampt werd.

Fietspunten willen het gebruik van de fiets in combinatie met het openbaar vervoer stimuleren door in de directe omgeving van drukke mobiliteitsknooppunten fietsdiensten aan te bieden. Dat houdt in dat de medewerkers toezicht houden op de fietsenstallingen en ze onderhouden. Daarnaast kunnen fietsende pendelaars in de fietspunten terecht om een tweewieler te huren of voor kleine herstellingen die noodzakelijk zijn om veilig en reglementair thuis te geraken.

De fiets is een belangrijke schakel in duurzame ketenmobiliteit en kent een groot potentieel als voor- en natransportmiddel bij het openbaar vervoer. De tweewieler vormt dus een sterk wapen in de strijd tegen koning auto. Fietsgebruikers hebben dan ook alle recht om met een uitstekende dienstverlening in de watten te worden gelegd. De fietspunten tekenen daarvoor graag present.

Bovendien worden ze uitgebaat door ondernemingen uit de sociale economie die voor de uitbouw van de diensten een beroep doen op mensen die moeilijk hun weg vinden naar het normale arbeidscircuit. Win³ dus: winst voor fietsers, kansengroepen en de maatschappij!

Voorlopig zijn de fietspunten vooral te vinden aan treinstations. Het concept is immers gegroeid vanuit een oproep van de NMBS-Holding rond het beheer van fietsenstallingen. Zo werden in 2007 de eerste fietspunten opgericht aan de acht grootste treinstations in Vlaanderen en Brussel. Sindsdien kende het netwerk dankzij het grote succes een exponentiële groei: in 2008 kwamen er nog vijf fietspunten bij, in 2009 werd het aantal meer dan verdubbeld. Begin dit jaar opende in Namen ook het eerste fietspunt op Waalse bodem. Met Zottegem telt het netwerk nu dus dertig fietspunten. En de toekomst ziet er met een tiental locaties in ontwikkeling bijzonder rooskleurig uit!

Meer info: www.fietspunten.be

W I N K E L

Wegwijs
Mobiliteit

KOMIMO
Special Office for Mobility...

De mobiliteitssector is een complex geheel van verenigingen, adviesorganen en overheden op verschillende beleidsniveau's. Om de bomen achter dit spreekwoordelijke bos weer zichtbaar te maken stelde Komimo de "Wegwijs Mobiliteit" op. Deze brochure bevat een overzicht van alle overheden, diensten en verenigingen die actief zijn rond mobiliteit. Daardoor krijg je een overzicht van alle actoren in de mobiliteitssector. Per organisatie zijn naast de contactgegevens ook een omschrijving van de activiteiten en enkele kencijfers opgenomen. De brochure kan je verkrijgen bij Komimo.

Meer info: www.komimo.be/wegwijs

FIETSenWEB

Tegen de zomer worden de websites van FIETSenWERK in een geheel nieuw kledje gestoken.

De nu op zichzelf

staande websites over de organisatie, fietspunten en studentenfietsen zullen geïntegreerd worden in één overzichtelijke portaalsite met poorten naar de afzonderlijke pagina's per niche: fietspunten, studentenfietsen, bedrijfsfietsen, toeristenfietsen, deelfietsen enzovoort. Naast die 'klantgerichte zulen' zal de nadruk ook sterk liggen op de dienstverlening van de fietsondernemingen. Daarom werden voor de voornaamste diensten pictogrammen ontwikkeld. Die afbeeldingen zullen niet enkel op de website gebruikt worden, maar ook op de locaties, zodat de uniformiteit en herkenbaarheid voor de klant maximaal zijn. Bovendien zullen de websites in het Frans en later ook in het Engels aangeboden worden. Ga eind juni zeker eens een kijkje nemen op www.fietsenwerk.be!

OPINIE

“de homo mobilis intermodalis”

© Bart Marescaux

Enkele jaren geleden werd al een slimmere variant van de homo sapiens ontdekt. De homo mobilis. Deze soort had zich aangepast aan nieuwe behoeften en slaagde er in om zich te verplaatsen. Een belangrijk kenmerk van hem is dat hij zich bij elke verplaatsing afvraagt: Neem ik nu de auto, de trein, de bus of de fiets? Deze verstandige reflex zorgde voor minder autogebruik en een positieve impact op haar biotoop. De omgeving bleef echter vragen om nog meer te evolveren. Recent werd dan ook een nieuwe creatievere homo mobilis ontdekt: De homo mobilis intermodalis.

De homo mobilis intermodalis gaat nog een stap verder dan zijn voorganger. Hij denkt niet ‘of – of’, maar ‘en – en’. Hij denkt, als ik nu eerst de fiets neem, dan de trein en uiteindelijk een deelwagen gebruik, dan heb ik me snel verplaatst, en weinig tijd verloren door op de trein te werken. Hij slaagt erin om zich zowel efficiënter, als duurzamer te verplaatsen als zijn voorgangers. Je kan hem herkennen aan een vouwfiets, al is dit zeker geen voorwaarde. Zijn geliefde plek is de moderne stationsomgeving, waar hij uitzicht heeft op een cambio-standplaats, een fietspunt, een halte van De Lijn. Hij haalt zijn voordeel hoofdzakelijk tijdens verkeerspieken, in grootstedelijke gebieden, over langere afstanden en op drukke trajecten.

We vermoeden dat hij meer en meer zal opduiken. Er zijn nogal wat gunstige factoren die het hem in de toekomst gemakkelijker zullen maken. In december 2009 tekende de NMBS en Cambio een samenwerkingsovereenkomst. Deze samenwerking zorgt voor een efficiëntere doelgroepbenadering en de intentie om nabij de grote stations cambio-standplaatsen te voorzien. Inmiddels zijn er ook 30 fietspunten aan de stations. Dit verklaart ook waarom de homo mobilis intermodalis niet altijd een vouwfiets hoeft te hebben. Er wordt ook geïnvesteerd in carpoolparkings en Park&Rides, wat aantoont dat de auto geen taboe is. De toekomst wijst ook uit dat de verschillende openbaar vervoersmaatschappijen een gemeenschappelijke chipkaart zullen gebruiken als vervoersbiljet. Als ook cambio en de fietspunten volgen, dan wordt de wereld van de homo mobilis intermodalis nog aantrekkelijker.

Er zijn nog heel wat maatregelen en incentives die de ontwikkeling van de nieuwe mensensoort kunnen stimuleren. Een fiscaal aantrekkelijk mobiliteitsbiljet zou daarbij bijvoorbeeld kunnen helpen. Toch mogen we ons niet blind staren op wat niet bestaat. Het is uiteindelijk de mens die moet evolveren. De homo mobilis moet uitgedaagd en geprikkeld worden. Wanneer is de Vlaamse intermodalistendag? Heb jij al een collega uitgedaagd om eens intermodaal te experimenteren? Een gebrek aan kennis en koudwatervrees houden de evolutie tegen. Wie speelt hier op in?

Angelo Meuleman, Taxistop